



Sint-Nicolaas



Met Sint-Maarten achter de rug is de lichtperiode begonnen. We naderen kerstmis en we bereiden ons voor op advent. Tussendoor komt een derde ruiter, opnieuw op een wit paard, ons passeren. In sommige landen spreken ze van neerdalen uit de hemel: we hebben het over Sint-Nicolaas.

Sint-Joris, Sint-Maarten en Sint-Nicolaas. In de herfsttijd gaan drie grote ruiters vooraf aan de kerstperiode. Ze beheersen de tijd waarin het zonlicht iedere dag verliest van de nacht. Er is sprake van een strijd tussen licht en duisternis, een strijd van goed en kwaad. Hoe gaan de drie ruiters daarmee om? Het wordt prachtig samengevat in dit vrijeschoollied:

Sint-Nicolaas

De derde ruiter in deze herfsttijd

*Donker is de aarde,
de bomen zijn nu kaal.
Voor kwaad bewaard' ons
De dapp're Michaël,
De dapp're Michaël.*

*d'Heilige Sint-Maarten,
Hij schonk ons offerkracht.
Advent is nu gekomen
En heel de wereld wacht,
En heel de wereld wacht.*

*Nicolaas wil helpen
Een beter mens te zijn.
Opdat het Kerstlicht strale
In onze harten rein,
In onze harten rein.*

Sint-Joris leert ons dat we innerlijk sterk moeten zijn, moedig. We verslaan de donkerte in onszelf, net zoals hij dat doet met de draak. De volgende ruiter, Sint-Maarten staat juist vol liefde en warmte. Hij snijdt met zijn zwaard zijn eigen mantel doormidden om met de bedelaar diep onder hem te delen. Hier volgt geen strijd, maar verzoening.

De derde ruiter, Sint-Nicolaas, heeft geen zwaard nodig. Hij is de goedheiligman die rust en wijsheid uitstraalt en de baas is over de

duisternis. In sommige landen zoals in Tsjechië is Sinterklaas vergezeld door geknechte duiveltjes. In ons land zijn het grappige schoorsteenvegers met roetvegen. Het zijn onmisbare en trouwe vrienden geworden. Ze stellen hun krachten ten dienste aan het goede, schrijft Fred Tak in zijn boek over jaarfeesten: 'Zo wordt de kinderen aangereikt dat ze het duistere kunnen overwinnen en het zelfs kunnen gebruiken om het goede in zichzelf te ondersteunen'.

Dan Sint-Nicolaas zelf, de goedheiligman. Die ons 'wil helpen een beter mens te zijn'. Een lieve, goedgeefse, man. Barmhartig. Fred Tak maakt de vergelijking met God de vader die ons schenkt wat ons toekomt. 'Onzichtbaar voor de mensenwereld, maar ergens hoog boven ons (op de daken) aanwezig'

Voor de kinderen is het sinterklaasfeest natuurlijk bovenal het feest van de schenkende goedheiligman, die als iedereen slaapt, over de daken rijdt om uit zijn hemelse wereld geschenken naar de aarde te brengen. Het is een feest van geven en ontvangen, in een sfeer van blijde verwondering.

Adventstuintje

Advent, de voorbereidingstijd op het kerstfeest

Terwijl het buiten steeds donkerder en kouder wordt, bewegen we naar binnen toe. In veel culturen worden in deze periode de belangrijkste lichtfeesten gevierd. Van het hindoeïstische feest Divali, het Thaise Loi Krathong tot het joodse Chanoeeka en Sint-Maarten. De komende weken vieren we op school advent.

Advent betekent 'dat wat komen gaat' en dan hebben we het over Kerstmis. Het kerstfeest is in het christendom het grootste feest van het licht. De adventstijd begint vier weken voor kerst. Vier weken kan de mens zich voorbereiden op de geboorte van het 'Kind van het Licht', het Jezuskind. In de achttiende eeuw werd de adventskrans bedacht, waarbij elke zondag een extra kaars wordt aangestoken totdat er vier kaarsen branden.

Adventstafel

In de antroposofie wordt elke adventszondag iets aan de diepblauwe jaartafel toegevoegd. Op eerste advent zijn dit stenen, de week daarna planten, daarna dieren en als vierde de mensen in de vorm van het kersttafereel. We beginnen dus met een leeg stalletje met wat stenen op de bruine aarde, erachter het donkerblauwe van de hemel. Daarna komen de planten en mosjes, de dieren en tenslotte de mensen – de herders, Maria en Jozef. Het is een verwijzing naar de schepping, omdat advent ook iets te maken heeft met het oerbegin en het leven.

Adventstuintje

In de lagere klassen wordt advent gevierd met het lopen van het adventstuintje: een spiraalvorm van mos of stenen op de grond waar in het midden een kaars brandt. Kinderen krijgen een appel met daarin een kaarsje dat in het midden van de spiraal mag worden aangestoken. De appel – een verwijzing naar de boom in het hart van het paradijs – wordt in de spiraalvorm neergelegd.



Kijkie in de kleuterklas van juf Anneke



Dit tafereel op deze tafel hoort bij een verhaal dat juf Anneke (kleuterklas Monteverdstraat) heeft verteld. Het gaat

over een egeltje dat Prikkelkje Prik heette. Het is een zogenoemd tafelspel.

Na het verhaal mochten de kinderen ook zelf aan de slag met werkjes. De juf vertelde ook een versje met een handpop. Dit ging over een egeltje en ging zo:

Het egeltje zoekt naar een plek om te slapen, want nu het winter wordt, wordt het te koud.

Misschien ligt er ergens een hoopje met bladeren of ligt er ergens een stapeltje hout.

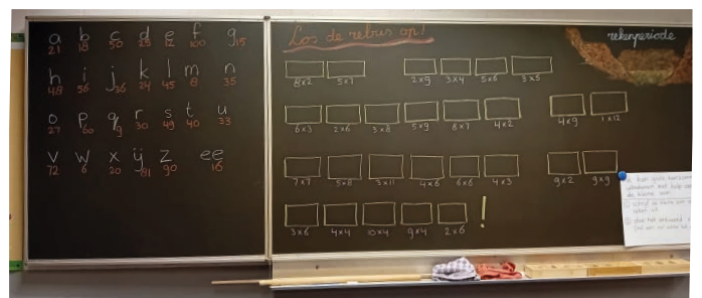
Toe maar klein egeltje, kruip er maar onder. Straks als je slaapt vliegt de winter voorbij.

Maar als je dan wakker wordt, zie je het wonder. En is het weer lente voor jou en voor mij.



Rebus

Klas 3B heeft de 'tafelberg' beklommen: ze hebben de afgelopen weken hard de tafels uit het hoofd geleerd. Juf Liselore sloot de rekenperiode af met een rebus. Kun jij dit ontcijferen?



Column Marianne



Eens zei Rudolf Steiner: 'Wil je jezelf doorgronden, neem dan de wereld waar. Wil je de wereld leren kennen, probeer dan je eigen ziel te doorgronden'.

In klas 6 stelden de kinderen democratisch hun eigen criteria op voor een beoordelingsmatrix voor hun werkstuk over mineralogie. Ze bespraken wat zij belangrijk vonden om in hun werkstuk terug te zien en hoe hun werk

Stimuleren van eigenaarschap in klas zes

als 'matig', 'voldoende' en 'goed' zou worden beoordeeld op zowel vormgeving als inhoud. Dit proces stimuleert kritisch denken, waarbij de leerkracht het proces begeleidt. Vervolgens gingen ze toch ook in gesprek met hun leraar op een manier die deed denken aan Romeins onderhandelen, passend bij hun leeftijdsfase (immers, in klas 6 behandelen we de vertelstof van de Romeinen als ontwikkelingsstof). Het gesprek ging over de 'extra tijd' die ze nodig hadden om aan hun eigen gestelde criteria te voldoen. Door deze onderhandeling konden ze verder werken aan hun werkstuk, en de consequentie dat ze de volgende dag de rekenles moesten inhalen, werd voor lief genomen. Zo voelden de kinderen zich allemaal verbonden met, en eigenaar van, de lesstof, waardoor het ontwikkelingsstof werd.

Tegelijkertijd heeft het lerarenteam de afgelopen periode gewerkt aan een matrix voor een 'goede' les binnen ons vrijeschoolonderwijs. We hebben ons gericht op welke elementen essentieel zijn

voor een goede les en hoe we deze terugzien in de klas. Hierbij lag de focus op het afstemmen op onderwijsbehoeften en leeftijdsfasen, het vergroten van de betrokkenheid van leerlingen, het geven van effectieve instructies en het creëren van een rijk, positief en beeldend leerklimaat.

Deze inspanningen streven naar het bevorderen van een samenhangend leer- en ontwikkelingsproces in de school, waarbij we Rudolf Steiners woorden in acht nemen: 'Wil je jezelf doorgronden, neem dan de wereld waar'. We streven ernaar dat de ontwikkelingen die de leraren aangaan ook doorwerkt in de klas. Na de lesbezoeken zie ik dat ook de leraren zichzelf willen doorgronden. Ze nemen de wereld van de kinderen waar en blijven op die manier levendig hun onderwijs ontwikkelen. En dat doen we met elkaar.

Marianne van der Stok
Directeur Vrijeschool Almere & Oosterwold

Wat doet een intern begeleider?

Op alle locaties van de vrijeschool in Almere komen ze langs: intern begeleiders, ook wel IB'ers genoemd. Misschien heb je er al eens contact mee gehad of heeft je kind erover verteld. Het team bestaat uit Mileen Coppoolse, Evelien Kort, Hilde Hof en Ienskje van der Sluis. Wat doen zij eigenlijk precies? Op verzoek van de Vrije Mare vertellen ze erover.

Eigenlijk hebben alle scholen voor basisonderwijs een IB-functie binnen hun team. De IB'er is van oudsher betrokken bij leerlingen die een extra (zorg)vraag binnen hun ontwikkeling met zich meebrengen. Momenteel bewegen we ons als IB'ers van de functie van zorgcoördinator naar de functie van kwaliteitscoördinator. Deze functie omvat eigenlijk een drietal rollen: zorgregisseur, leercoördinator en trendanalist. Vorig jaar hebben wij ons als IB'ers bijgeschoold om zo stevig deze rollen op ons te kunnen nemen.

We willen jullie nu vooral wat meer vertellen over de rol van zorgregisseur, deze ligt in het verlengde van de traditionele IB-rol en is ook voor de ouders de meest zichtbare rol in school.

We streven ernaar, met het hele team van leerkrachten, ondersteuners en IB, dat alle leerlingen bij ons op school zich ten volle kunnen ontplooiën met hoofd, hart en handen. Om zich zo te ontwikkelen tot evenwichtige mensen. Onze aanpak is gebaseerd op het mensbeeld uit de antroposofie: een visie waarbij ervan uitgegaan wordt dat de mens bestaat uit lichaam, ziel en geest, en dat het kind talenten meebrengt en een eigen levensplan. Daar is ons onderwijsaanbod en pedagogisch- en didactisch handelen op afgestemd. Onderwijs dat laat zien, uitdaagt en inspireert. Als IB'ers vinden we het belangrijk om de leerkracht te ondersteunen bij de aanpak van de diverse ondersteuningsvragen in de klas, om samen te kijken naar een werkbaar aanpak, praktisch en doelgericht.

Lang niet alle leerlingen en ouders krijgen te maken met ons als IB'er. Alleen daar waar vragen ontstaan omtrent de didactische en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind komen wij in beeld. De leerkracht is de eerste die signaleert en die met ons in gesprek gaat als er zorgen zijn. Ook als ouder kan je zorg signaleren bij je kind. Leerkracht en ouders gaan hier eerst samen over in gesprek. Als IB'er kan ons gevraagd worden om mee te denken (bv. Observatie, didactisch verdiepend onderzoek, kindgesprek) waarna we met elkaar in gesprek gaan om zo rondom de leerling te staan en vanuit alle beelden te kijken wat er nodig is. Waar nodig kunnen we externe expertise inschakelen, bijvoorbeeld Passend Onderwijs of het zorg- en advies team.

Als alles loopt en de leerling in zijn onderwijsbehoeften wordt voorzien en zijn ontwikkelingskansen optimaal worden benut, dan is dat een waardevol moment als IB'er en kunnen we weer een stapje terug doen.



'Ik loop met een compleet geluksgevoel de school uit'

Ruben en Nynke den Ouden maakten vorig jaar de overstap naar de vrijeschool. Puck (10) zit nu in de vijfde klas op de Lierstraat bij juf Jacqueline, Nout (4) bij kleuterjuf Marja. Ze hebben nog twee kinderen, die zitten al op de middelbare school. Ze hebben spijt, schrijven de ouders. "Wij hadden dit onze oudste twee kinderen ook zo graag gegund!"

Dit is nu ons tweede jaar hier op de vrijeschool. Na 10 jaar rondgelopen te hebben op een andere basisschool met onze andere kinderen kwamen wij steeds meer tot het besef dat het reguliere onderwijssysteem niet meer aansluit bij de ideeën die wij hebben over het opvoeden en opleiden van onze kinderen. De ervaring met onze twee oudste kinderen heeft ons geleerd dat het regulier onderwijs voor ons te veel gefixeerd is op resultaten, waaronder het aanleren van trucjes voor de citotoetsen.

Wat ons heel erg aanspreekt in het vrijeschoolonderwijs is dat het veel meer is dan alleen het leren van rekenen, taal en spelling. Het gaat veel verder dan dat, er wordt veel breder naar de ontwikkeling van het kind gekeken. Na elke open avond komen wij weer met super veel energie thuis. Het is zo genieten hoe de lesstof ineen gewoven is en ook zo mooi aansluit op de ontwikkeling van het kind op dat moment.

Opgaan in zoveel mooie verhalen die de docenten met veel passie uit de vertelstof kunnen halen. Dan ook nog alle jaarfeesten! Zo gezellig en verrijkend! 2 weken geleden met Sint-Maarten heb ik elke ochtend waar ik kon geluisterd (en zachtjes ook een beetje meegezongen) naar de kinderen in de zaal. Een aanrader om de dag mee te beginnen, ik loop met een compleet geluksgevoel de deur weer uit.

Eén van de dingen die wij zeker heel mooi vinden is dat je écht moet investeren in elkaar! Je bent niet van elkaar af na een schooljaar, de docent groeit gedurende de jaren met je mee, tenminste zoveel als dat mogelijk is.



Daarom is het belangrijk om de verbinding met elkaar te blijven houden. Het is misschien niet mogelijk om met iedereen dezelfde klik te hebben, maar je moet wel naast of met elkaar leven in de klas, daar groeit respect uit.

Het Sinterklaasfeest komt eraan! In klas 5 doen ze aan surprises en met een dosis creativiteit maken deze kinderen die zelf. In de kleuterklas maak je als ouder zelf een Sinterklaascadeautje voor je kind. Wij maken dit jaar een cape. De klassenmoeders hebben een avond op school geregeld met voldoende naaimachines. Hups aan de slag wij ouders, samenwerken en tot oplossingen komen met elkaar, net als in de klas. Hoe mooi is dit dan toch....

Los van al deze mooie extra's die deze school te bieden heeft, is Puck moeiteloos sinds haar eerste wendag ingestroomd hier op school. Het is een gelukkig meisje met veel vrienden en vriendinnen om haar heen. Wij zien haar als ouders steeds zelfstandiger worden vanuit vertrouwen, wij zien haar uniek zijn omdat die ruimte er is.

Werkelijk de stap nemen om van school te veranderen vonden wij wel moeilijk. De 'wat nou als' vragen kunnen je helemaal gek maken. Eenmaal de stap gezet had ik echt reuze spijt. Soms knaagt het nog. Waarom hebben wij dit niet eerder gedaan! Wij hadden dit onze oudste twee kinderen ook zo graag gegund! Maar stiekem genieten zij ook een beetje mee via Puck en Nout.

Dit is de 18de ouderblog. Wil je ook jouw verhaal delen? Mail naar vrijemare@vrijeschool-almere.nl
Eerdere blogs zijn te lezen op via vrijeschool-almere.nl/tag/ouderblog



Helga van Muijen

Afscheid en loslaten deel 1

Bij opvoeden hoort ook afscheid nemen. Soms gaat het om kleine dingen. Vooroefeningen, noemt oud-IB'er Helga van Muijen die. 'Vooroefeningen die ons stap-voor-stap voorbereiden op het loslaten van de kleine mens die volwassen gaat worden'.

Het is misschien een beetje vreemd om over 'afscheid' te schrijven in een rubriek over opvoeden. Bij op-voeden beleven we en denk ik meer aan een opgaande spiraal van ontwikkeling, terwijl bij af-scheid meer een sfeer van een breuk, een onderbreking, hangt. Maar afscheid nemen is een onontkoombaar fenomeen in ons leven van alledag. We doen het continu, meestal zonder er erg in te hebben. Totdat we te maken krijgen met een Groot Afscheid of een Onontkoombaar Afscheid. Daarover later meer.

Om het bij 'opvoeden' te houden: al vanaf de geboorte van ons kind nemen we afscheid. Afscheid van een leven in de baarmoeder bij de geboorte. Sommige ouders zingen tijdens de zwangerschap om te zorgen voor herkenning door hun kindje. Of er ligt een wekker in de wieg die de hartslag van de moeder laat horen waar het kindje zo vertrouwd mee is. Overgangsrutuelen die kunnen zorgen voor een warme overdracht. Ook verse ouders kennen een afscheid van hun vorige leven waarin meer vrijheid van gaan en uitgaan bestond. Dit proces

van opgroeien en afscheid nemen zal vele, vele jaren in beslag blijven nemen, beginnend bij de allereerste oppas, de overdracht aan de babysitter, de eerste logeerpartij bij opa en oma. We schrijven lijsten vol met gebruiksaanwijzingen en gaan dan aarzelend op pad met de smartphone bij de hand. Wie herkent als ouder niet het opkijken als ergens 'mamma' of 'pappa' wordt geroepen terwijl jij kinderloos op een terras zit of aan het winkelen bent?

Vanaf de geboorte begint dus het Grote Ritueel van afscheid nemen. De eerste stappen worden meestal gezet bij de crèche of peuterspeelzaal. Tegenwoordig zijn er app's die ouders op de werkplek via een camera de mogelijkheid bieden een oogje in het zeil te houden op de opvangplek van hun kind. Al deze afscheid situaties zijn voor-oefeningen, die ons stap-voor-stap voorbereiden op het loslaten van de kleine mens die volwassen gaat worden. Daarbij hebben we ook anderen nodig, zoals familie en vrienden en later juffen en meesters. Zoals wij onze kinderen gaandeweg opvoeden in zelfstandigheid, zo moeten we onszelf

tegelijkertijd opvoeden in loslaten. Dat is een onomkeerbaar proces. Als dat niet synchroon loopt, gaat het haperen... Ik herinner me dat ik als peuterjuffie bij huilende peuters ook vaak met huilende moeders te maken had. Soms snikte een peuter de waarheid die een moeder nog niet onder ogen wilde zien: 'ze gaat maar niet weg...'

Zo gaat afscheid nemen en loslaten via kleuterschool, lagere- en middelbare school door, het volle leven in, met ups en downs. Wanneer alleen op de fiets naar school, wanneer alleen boodschappen doen, wanneer alleen naar de sportclub, wanneer alleen naar het strand of zwembad, wanneer alleen op vakantie en ga zo maar door. Het is een delicate dans die elke ouder zal moeten leren, van voorzichtige passen naar een jolig uitzwaaien en opgelucht ademhalen bij een goede aankomst of thuiskomst of appje tussendoor: 'Ik ben OK'.

Volgende keer meer over andere facetten van afscheid nemen!

Letterlijk en figuurlijk bouwen aan een nieuwe school

Onder de vleugels van de stichting Vrijeschool Almere ontwikkelt de Vrijeschool Oosterwold zich langzaam tot een eigen school met een eigen identiteit.

De school wil zich bijvoorbeeld richten op thema's als natuur, duurzaamheid en permacultuur. Ook de jaarfeesten worden inmiddels apart gevierd. Zo was Sint-Maarten dit keer in de koeienstal van boerderij Vliervelden! De feesten worden ondersteund door ouders verenigd in een jaarfeestencommissie. Zo ontstaat echt een aparte gemeenschap.



Over die gemeenschapsvorming later meer. Eerst belangrijk nieuws, want de school heeft eindelijk een stip gekregen op de kaart van de gemeente. Oosterwolders weten wat dat betekent. Een stip is voor ieder initiatief de eerste stap van droom naar werkelijkheid. Het initiatief Vrijeschool Oosterwold is samen met openbare basisschool de Pauw als groene stip toegevoegd aan de initiatievenkaart op MaakOosterwold.nl. De stip bevindt zich op het veld tegenover bio-supermarkt Odin.

Achter de schermen wordt ondertussen overleg gevoerd hoe de gezamenlijke kavel

eruit komt te zien. Daarbij wordt geluisterd naar de wensen die de school heeft. Daarna gaat de landschapsarchitect aan de slag en dan gaat het hopelijk snel!

Wil je ook meer betrokken worden bij de school?

Terwijl de school nog gebouwd moet worden, wordt natuurlijk al wel gebouwd aan een eigen gemeenschap van ouders en leerkrachten. Een van de ouders van de Vrijeschool Oosterwold, Dolf, coördineert ouders die mee willen denken (en doen) om de school in dit prille begin daarbij te helpen. Zo is er al een ouderkoor (zie kader), een jaarfeestengroep en een tuingroep en daar komen vast nog meer initiatieven bij. Dolf geeft aan nog wel wat ouders te kunnen gebruiken. Wil je weten of dit iets voor jou is of wil je? Stuur hem dan een e-mail:

d.klijn@vrijeschool-almere.nl

Sluit je aan bij het ouderkoor!

Beste ouders,

Sinds begin van dit schooljaar is op de Vrijeschool Oosterwold een ouderkoor met instrumentale begeleiding. Het zou erg leuk zijn als meer mensen zich hierbij aansluiten. We zingen de liederen van de seizoensfeesten met begeleiding en geven zo de jaarfeesten of andere bijzondere momenten van school een muzikale bedding.

Speel jij een instrument of wil je graag de liederen van je kinderen beter leren kennen dan sluit je gezellig aan!

We repeteren iedere donderdagavond om 20:15 bij Marije thuis. Wie kan komen, komt, wie verhinderd is komt de volgende keer! Het plezier staat voorop. De avond leidt Heike die muziekdocente is en op dit moment ook (inval)leerkracht van kleuterklas 3.

Wij, Marije, Rosa, Heike, hebben dit initiatief opgezet en je kan ons op het schoolplein vinden en daar natuurlijk alle vragen stellen die er misschien nog zijn. Tot gauw bij ons muzikaal groepje!

Datum: elke donderdagavond

Tijd: 20:15 tot 21:30 uur

Locatie: Titus Brandsmalaan 22

Opgeven bij Rosa: 06-40372029

Oproep!

Waldorf Adventfair

Kom ook naar de markt vol lichtjes!

Heerlijk ingepakt in een dikke jas struinend over de markt
vol lichtjes met gezellige kraampjes waar je
decemberschatten kunt bemachtigen.

Er is een staltheater, er worden verhalen verteld en je
mag heerlijk komen knutselen.



Warme crêpes, chocolademelk en ander lekkers staan
klaar voor je. Zie je je al zitten aan de lange tafels tussen
de koeien met al dat heerlijk te eten en te drinken?
Misschien ontmoet je er wel een engel?



kinderen gratis toegang

Tickets zijn beperkt verkrijgbaar



Zondag 26 november 10:30 - 18:00 Stadsboerderij Almere